

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
Egész évre 150 lej. félévre 85 lej.
Egyes szám ára 4.— lej.
Külföldre egész évre 250.— lej.

Főszerkesztő: GYALLAY DOMOKOS
Felelős szerkesztő és igazgató:
Dr. SZÁSZ FERENC

Laptulajdonos: MINERVA R.-T.
Megjelenik minden szombaton.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Cluj, Strada Baron L. Pop 5. szám.

Mi is az a Székely Társaság?

A Székely Alkalmazottak Társasága nem régen tartotta évi közgyűlését. Lehet, hogy sokan el se olvasták az erről szóló hírlapi beszámolót, akik pedig olvasták, azok átröppentek rajta. Ezzel szemben mi, akik úgy látjuk, hogy ez a csoportosulás többet jelent, mint amennyit egyszerű neve sejtet, felszeretnők hívni a figyelmet és az érdeklődést erre az alakulatra. Nemcsak neki teszünk ezzel szolgálatot, hanem a magyar közszellemnek is, mely eddig meglehetősen mostohán kezelte, mert közömbös és érdektelen volt vele szemben.

A Székely Alkalmazottak Társasága, röviden Székely Társaság évekkel ezelőtt alakult. Tulajdonképpeni célja a faji közösség ápolása: a kenyérkereset miatt városba kényszerült falubeli székelyek és magyarok tömörülése a közös életérdekek szükségessége folytán: kulturális önművelés, előadások, műsoros ünnepélyek, műkedvelői elő-

Az egyesület vezetősége.

Az egyesület tagjainak egy csoportja.

Fekete József felvételei.

adások rendezése, továbbá munkaalkalmak nyújtása, valamint a közösségi szellemet szintén erősítő társas kirándulások tartása a nyári hónapokban. Ha már most arra gondolunk, hogy ez a csoportosulás a falu egyszerű, s a közműveltség szempontjából általában nem nagy igényekkel mérhető legényeiből, leányaiból áll, akik műhelyekben, üzletekben, irodákban, gyárakban, raktárakban, s a köz- vagy magánháztartásokban reggeltől estig nehéz testi munkát végeznek: akkor ez a társaság valóban a legnagyobb elismerésre érdemes azért, hogy ezeket a napi munkában elfáradt, sokszor elfásult legényeket és leányokat ki akarja emelni a mindennapi robot lélektelenségéből, hogy izelítőt adjon nekik a lélek és a szellem világából is, mely nem lehet csak néhány száz vagy ezer kiváltságos tanult ember kisajátított világa.

Őfelsége fogadja a választási feliratot átnyújtó bizottságot.

Lapunk mai számában részletes beszámolót közlünk, hogy a parlament megválasztott bizottságai Őfelsége II. Károly király parlamentben elmondott trónbeszédére ünnepélyes formák között adta át a választási feliratot. Képünkön azt a pillanatot mutatjuk be, amikor Őfelsége a hivatalos külsőségek lezajlása után a bizottság tagjaival elbeszélget. A bizottság élén látjuk Őfelsége Mihály nagyvajda trónörökösét.

A Székely Társaságnak ma mintegy 550 rendes, fizető tagja van, de nem ritka eset, hogy előadásokkal egybekapcsolt összejöveteleknél 6—800-an is összegyűlnek. Én nagyon kíváncsi vagyok arra a polgári társadalmi alakulatra, amelyik például itt Kolozsvárt meg tud 6—800 embert mozgatni. Ebből a körülményből én egyebek mellett székely és magyar népünk tömegeinek erős kulturális érzékére következtetek. Következtetek arra, hogy népünk lelkében ott él, nem is olyan mélyen, az a csodálatos intelligencia, melyet csak felszínre kell hozni, hogy a művelődés majdnem minden vonalán tényleges eredményekben is megnyilatkozzék. Ez a titka, nem is titka, hanem nagyon is világos alapja népünk pompás készségének minden iránt, ami a lélek és a szellem magasabbrendűségével kapcsolatban áll. S amikor a Székely Társaság művelődést terjesztő előadásokat tart, műkedvelő előadásokat rendez, s az erős napi munkával elfoglalt tagjait rendszeresen bevonni igyekszik az általános népi művelődés érédekörébe, — olyan szolgálatot tesz a népközösségi szellemi törekvéseknek, amiről csak a legnagyobb elismerés hangján lehet és kell beszélni.

Ebben a munkában a társadalmi kötelességek vállalása sem szorul háttérbe, mert a Székely Társaság elhelyezkedéséhez munkalehetőségeket is nyújt tagjainak, minek meg nem becsülhető hasznát csak az tudja igazán felmérni, aki volt olyan helyzetben, hogy falujából bizonytalanra feljőve, hetekig hányódott a városon munka és kenyér nélkül, hogy végre is visszamenjen a falujába tovább nyomorogni. A Székely Társaság számon is tartja elhelyezett tagjait, koronként meglátogatja a kenyéradó gazdákat és érdeklődik az alkalmazott felől. Ez is egészséges szép megnyilvánulása a közösségi sorshól fakadó együtterzés külső formáinak, s jelentékeny hatással van a közösségi tudat ébrentartására is.

Nem volna teljes ez a kis kép, ha nem emelnék ki ennek a csoportosulásnak egészséges világszemléletét és szívós ragaszkodását a hagyományos népi szellemhez. Ennek a csoportosulásnak a tagjai nem rabjai világfelforgató iészóknak és eszméknek. Valamennyien székelyek, magyarok és keresztények, az Istent nem tagadják meg, a templomot nem rombolják le, a Judást nem helyezik fölébe Krisztusnak. Az ilyen irányú kísértéseknek — mert volt ebben is részük — komolyan és becsületesen, főként sikeresen áll-

nak ellent, s akit az ilyen elvek megfertőztek volna, azt vagy észre térítik, vagy kidobják magukból.

A legnagyobb elismerés illeti meg azokat, akik ezt a Társaságot irányítják, vezetik, sorsukat megosztják, s érettségük a társadalom előtt a felelősséget vállalják. Ezek is egyszerű székely és magyar emberek, ezek is dolgoznak, robotolnak naponta, de mindezen felül él a lelkükben az el nem halványodó tudat, hogy nép- és sorstársaikat az elkallódástól, szerteállástól, a nagyvárosok többé-kevésbé nemzetközi életében való elmerüléstől csak a szoros összefogással, s a szellemi és szociális művelődés kincseinek szétosztásával tudják megmenteni.

Mi székelyek és magyarok, akik a Gondviselés jóvoltából, a népből kismelkedve, a lélek és a szellem magasabb szintjére juthattunk több tanulásunk és tudásunk révén, nem tagadjuk meg ezt a népi szent közösséget, hanem szolgálatára állunk, amikor csak kell, székely és magyar néptestvéreinknek. A magyar népközösség pedig, amely a szellemi tömörítést a jelenlegi adottságok mellett szabadon és intézményesen végezheti, ez irányu munkája közben a Székely Társaság létezéséről s becsülésre méltó törekvéseiről se feledkezzék meg.

Pap Jánossy Béla dr.

Új református püspök.

Közöltük lapunkban, hogy Sulyok Istvánt nagyváradi református püspökké választották. Az új püspök megválasztásának bejelentése a Nagyváradon tartandó egyházkerületi közgyűlésen fog megtörténni. Az új püspök ezután Őfelsége előtt fogja letenni a hivatali esküit.

Mit végzett Welles Európában?

Sumner Welles, amerikai külügyi államtitkár európai körutazása után visszautazott Amerikába és amint Washingtonból jelentik, utjának az eredményéről beszámolt Rooseveltnél. A beszámoló után Rooseveltnél nyilatkozatot adott az amerikai sajtó részére s abban kijelentette, hogy Wellesnek sikerült rendkívül fontos értesüléseket szereznie, amit ma még ugyan nem lehet értékesíteni, mert az európai helyzet nem érett meg békekezdeményezésekre, de ha a légkör alkalmassá válik a békére, akkor Amerika a Welles által gyűjtött adatok alapján késznek mutatkozik arra, hogy a békeszerződések nagy munkájából kivége a részét. Az elnök még kijelentette, hogy Welles európai útja alkalmával Amerika diplomáciai kapcsolatait szorosabbra fűzte az európai államokkal. Rooseveltnél nyilatkozatából tehát a napnál világosabban meg lehet állapítani, hogy Welles államtitkár békeakciója nem járt a kívánt sikerrel. Európában még nem érett meg a helyzet arra, hogy a szembenálló felek békejobbot nyujtsanak egymásnak s a jog és igazság szellemében intézzék el a vitás kérdéseket.

A távirati ügynökségek jelentései szerint az európai háboru újabb, sorsdöntő fejezete elé érkezett. A nyugati demokráciák: Anglia és Franciaország, hogy ellenfelüket gazdaságilag megbénítsák, tervbevették a norvég vizek ellenőrzését. Ez az intézkedés — ha megvalósítják, — szakítást jelent az eddigi, nemzetközi háborus szokványokkal és olyan ellenlépést válthat ki a Harmadik Birodalom részéről, amely Norvégiát és Dániát is rendkívüli súlyos helyzetbe sodorhatja.

Anglia és Franciaország nem könnyen határozták el magukat erre a még meg nem tett, de minden pillanatban bekövetkezhető lépésre. Ha az érdekelt nemzetek nagy lapjainak idevágó közléseit elolvassuk, bőven találunk azokban indokokat, amelyek az angol és francia elhatározást és annak szükségességét szemléltetővé teszik. A Harmadik Birodalom haderejénél és földrajzi fekvésénél fogva katonailag legyőzhetetlennek látszik, a tér, ahol csapást lehetne mérni rá, tehát csak a gazdasági lehet.

Eddig Németországot a vele semleges baráti kap-

csolatokat fenntartó délkelet-európai államok és Itáliában bőven ellátták élelmiszerekkel, sőt bizonyos üzemanyagokkal is. Oroszország, a nyersanyagokban dus szövetséges viszont gondoskodott a háborus gazdálkodás elengedhetetlen nyersanyagainak szállításáról, míg a semleges Svédország vasércet küldött a német hadiipar állandó készleteket követelő üzemébe. Érthető tehát, hogy a szövetségesek azt az utat akarják elvágni, amely a nyersanyaglelő és a feldolgozó helyeket összeköti.

Fentiékből megállapítható, hogy Németország számára a „lenni, vagy nem lenni” kérdése ellenfelei tervének megakadályozása és így kerül a két létérdek mérhetetlen malomköve közé a kis Norvégia és részben Dánia is, amelyek kizárólag földrajzi fekvésük miatt sodródtak bele ebbe a semlegességüket veszélyeztető helyzetbe.

Hogy Németországnak mi a magatartása s milyen ellenintézkedéseket fog tenni, ma még nem állapítható meg. Annyi azonban bizonyos, hogy a tengeri zárlat megszigorítása és az angol-francia legfelsőbb haditanács határozatai mély benyomást keltettek Németországban, ami kitűnik abból, hogy a német sajtó éles hangot használ s azt állítja, hogy Anglia az északi államokra is kiharja terjeszteni a háborut. Már abból a h iradásból, hogy a német hadihajók kifutottak az Északi-tengerre, következtetni lehet arra, hogy Németország komolyan veszi a fokozottabb háborus tevékenységet és mindent elkövet, hogy az Anglia által bevezetett szigorított tengeri zárlatot ellensúlyozza és ugylátszik hajlandó arra is, hogy az angol hajókkal ütközetbe bocsátkozzék.

Megállapítható mindezekből, hogy Welles államtitkár békeakciója nem sikerült. Európa egeről a sötét felhők nem vonulnak el. Anglia és Franciaország tovább folytatják a háborut s megkísérelnek mindent, hogy Németországot további hódító útjában megállítsák s egy olyan békére kényszerítsék, ami az angolok állítása szerint nemcsak Anglia és Franciaország biztonságát, hanem az európai kisállamok szabadságát és jogait is biztosítja. Hogy ez mennyire fog sikerülni, arra az idő fog választ adni.

Minden magyar jegyezze meg, hogy a magyar egyházak biztosító intézete a

Minerva Biztosító Részvénytársaság!

Tehát magyar kötelesség biztosítását ide á...

Külföld

Anglia szigorítja a tengerzárt. Az angol hadvezetőség több intézkedéséből az tűnik ki, hogy Anglia Németország körül szorosabbá vonja a tengerzárt. Anglia főképpen azt akarja megakadályozni, hogy a svédországi és norvégiai nyersanyagok Németországba jussanak. Az angol felfogás szerint ez Németországot különösen azért érintené súlyosan, mert a svéd vasérc nélkül Németország hadigépjárműjainak előállítására nehézségbe fog ütközni. A norvég kormány tiltakozását jelentette be a londoni kormánynak, hogy angol hajók norvég felségjog alatt levő vizeken is ellenőrzést gyakorolnak. Hír szerint a nyugati hatalmak megfenyegették Norvégiát, hogy Anglia és Franciaország ezután a norvég vizeken szigorú ellenőrzést fognak gyakorolni azért, hogy Németország ne jusson nyersanyagokhoz. Nemzetközi körökben arra számítanak, hogy ennek hatása alatt Norvégia és a nyugati hatalmak között a viszony meg fog romlani.

A finn köztársasági elnök köszönete. Kallio, finn köztársasági elnök nyilatkozatban köszönte meg a világ közvéleményének a Finnország számára nyújtott anyagi és erkölcsi segítséget. A köztársasági elnök nyilatkozatában köszönetet mondott a különböző országokbeli, önkéntes hadtestek megszervezéséért is.

Acélgát védi Belgiumot! A belga honvédelmi miniszter nyilvánosságra hozta a Belgiumban folyó védelmi munkálatok helyzetét. A jelentés szerint Belgiumot 70 kilométer hosszú acélgát védi a támadás ellen.

Az angol katonák ünnepe. A francia arcvonalon szolgálókat teljesítő angol katonák hozzátartozóinak megengedték, hogy nőrokonai meglátogassák. 15 ezer angol nő utazott a húsvéti ünnepekre Franciaországba.

A francia kormány első erőpróbája. A francia képviselőházban bemutatkozott az új kormány. A bizalmi szavazás alkalmával a kormánynak alig sikerült győzelmet aratnia.

Belgrádba utazik a német külügyminiszter. Ribbentrop, német birodalmi külügyminiszter rövidesen Belgrádba látogat. A német külügyminiszter látogatásának nagy jelentőséget tulajdonítanak, mert összefüggésben áll a délkelet-európai kérdéssel.

Robbanás történt egy amerikai fegyverraktárban. Az Északamerikai Egyesült Államok Dower nevű városában felrobbant egy fegyverraktár. A robbanásnak 17 súlyos sebesültje van. A robbanást rendkívül gyanússá teszi, hogy egy hónapon belül ebben a raktárban ez már a negyedik robbanás.

Angol-francia-török katonai tanácskozás. Szíriában angol-francia-török katonai tanácskozásokat folytatnak. Hír szerint a tárgyalások folyamán megbeszélrik a török-angol és francia haderő együttműködésére vonatkozó kérdéseket.

Finnország és Oroszország felvették a diplomáciai kapcsolatot. A finn-országi békekötés rendelkezéseit teljesen végrehajtották. Finnország és Oroszország felvették a diplomáciai kapcsolatot.

Magyar szenátor a jugoszláv parlamentben. A jugoszláv parlamentben 3 új szenátort neveztek ki. Az egyik szenátor, dr. Váradi Imre, a jugoszláviai magyarság vezető embere.

Béke-hangulat a Balkánon. Az orosz-finn béke megkötése Bulgáriában nagy megkönnyebbülést okozott, mert ilyen módon elmúlt a lapangó háború kitörése Oroszország és a nyugati hatalmak között. A bolgár felfogás szerint, ha Oroszország és a nyugati szövetségesek között kitört volna a háború, a Balkán államok belesodródtak volna a háborúba. Hasonlóan vélekednek Belgrádban is.

Német vélemény a francia kormányváltásáról. A francia kormányváltásával kapcsolatban a német újságok azt írják, hogy a kormányváltás azt az idegességet tükrözi vissza, amely a legutóbb aratott német hadi és diplomáciai sikerek nyomán keletkezett.

A magyar miniszterelnök római tárgyalásai. Gróf Teleki Pál Magyarország miniszterelnöke egy olasz újságíróknak nyilatkozatot tett. Nyilatkozatában kijelentette, hogy azokat csalódás éri, akik meglepetéseket várnak római utjától. Kijelentette, hogy Romában Ciano gróf külügyminiszterrel és Mussolinivel baráti tárgyalásokat folytatott. Ezeknek a

A pápa húsvéti szövege.

A húsvéti ünnepek alkalmával a római Szent-Péter templomban az ünnepi misét XII. Pius pápa tartotta. A Szentatya fényes kísérettel érkezett a templomba. A menetet a pápai testőrök zárták be. A mise alkalmával XII. Pius pápa szentbeszédet mondott. Beszédében fohászzkodott az Istenhez, hogy hallgassa meg imáját s az emberiség fölött uralkodjék béke és egyetértés. A Szentatya beszélt a feltámadás jelentőségéről, majd felsorolta mindazokat a megpróbáltatásokat, amelyek most az emberiséget érték. A pápa az egész emberiségtől azt kérte, hogy hallgassanak a keresztény erényekre,

mert csak így lehet véget vetni az erkölcsi, társadalmi és gazdasági zavaroknak, amikben az egész emberiség synylódik. A Szentatya megemlítette, hogy a kereszténység azoknak, akik gyakorolják, hatalmas reményt és bizodalmat nyújt arra nézve, hogy visszatér a béke. A pápa azzal fejezte be beszédét, hogy eljön az idő, amikor ismét béke lesz, a gonosz hatalma megtörik Isten segítségével.

XII. Pius pápa ezután kíséretével kivonult a bazilika egyik erkélyére és áldását adta a térségen térdeplő tömegre és egyidejűleg — rádión keresztül az egész emberiségre.

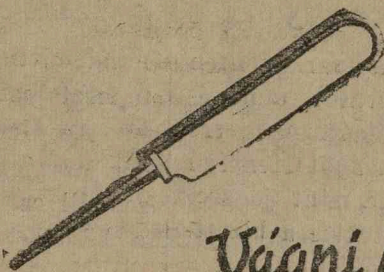
tárgyalásoknak az alkalmával néhány olyan kérdést is megbeszéltek, ami barátok között szokásos, amikor viharos tengeren kell hajózniok. A román távirati iroda jelentése alapján a magyar miniszterelnök római látogatásával kapcsolatban a következő tények nyertek megállapítást:

1. Magyarország nem tartozik egyik hatalom befolyási területébe sem. Elmult az ideje annak, amikor saját hozzájárulása nélkül lehetett határozni Magyarország sorsa felől.

2. Magyarországnak nincsen szüksége arra, hogy Olaszország támogatását kérje. A magyar-olasz barátság annyira bensőséges és mélyreható, hogy Olaszország maga sem engedne meg olyan helyzetet, melyből kifolyólag Magyarország kénytelen volna kérvényezőként jelentkezni Rómában, Olaszországnak sohasem állt szándékában valamilyen befolyást gyakorolni, hogy Magyarországot igényeinek felhagyására vegye rá. Rómában tudják, hogy Magyarország politikája európai politika a szó igazi értelmében és hogy ez a politika egész Európa érdekeinek és szükségleteinek megfelelően igazodik. Róma megérti és mindenben támogatja ezt a politikát.

3. Minden magyar-olasz eszmecsere egyedüli célja a világeseményeket tanulmányozni a közös politika szemszögéből. Ez megfelel a közös béke és építő politikának. Ez a politika békés és csak építő békét akar szolgálni, amely tartós és szilárd rendre támaszkodik. A római megbeszélésnek ez volt a célja, kihangsúlyozva a két ország közti teljes közösséget a vélemények és célok tekintetében. Összegezve az elmondottakat, megállapítható, hogy Olaszország és Magyarország mindent megtesznek a Balkán békéje érdekében és megállapítható a történelem után az is, hogy az olasz-magyar együttműködés ki fog mélyülni.

Felmentették állásától a párizsi szovjet nagykövetet. A francia kormány kérésére Suries párizsi szovjet nagykövetet felmentették állásától. Az ügynök érdekes fejleményei lehetnek.

Vágni így is lehet vele

de mennyivel jobban, ha a nyél is rajta van.

Ami a késnek a nyél, az a jó kávénak a Franck-kávépótlék.

MIBEK

A parlament folytatja fontos tárgyalásait. A parlament csaknem mindennap tart üléseket és azon a tervbe vett fontos törvényjavaslatok tárgyalása folyik. A parlament letárgyalta a parlamenti szünet alatt kibocsájtott rendelettörvényeket és azokat elfogadta.

Olasz újságok Románia nemzeti védelmi intézkedéseit méltatják. Egy nagyon olvasott olasz újságban fegyverkezés és pénzügyi tevékenység címen nagy cikk jelent meg. A cikk méltatja a román pénzügyminiszter fáradhatatlan tevékenységét, megállapítva, hogy a román pénzügyi elgondolásokat egy elv uralja: mindent a haderő felfegyverkezéséért. A cikk írója nagy dicsérrel emlékezik meg Románia fegyverkezésének állandó fejlődéséről és azokról a pénzügyi lehetőségekről, amelyek a pénzügyminiszter munkásságának köszönhetőek.

Falusi keresztelőkön vett részt Tataru királyi helytartó. Szamosztomány királyi helytartója, Ófelsége képviseletében két falusi keresztelőkön töltötte be a keresztapai tisztet. Az egyik keresztelő a szatmármegyei Ombod községben történt, ahol egy román földműves 13-ik gyermekét keresztelték meg. A másik keresztelő Karaso községben volt, ahol Ioan Nasta gazda 20-ik gyermekének keresztelőjén képviselte Ófelségét. Ófelsége 10—10 ezer lej ajándékot

juttatott keresztgyermekének. Nas-tanak ezenkívül a vármegye egy fejőstehenet adott ajándékba.

A kormány egymilliárd lejt fordít a hadbavonultak családtagjainak segélyezésére. A parlament megszavazta a hadbavonultak hozzátartozóinak megsegítéséről szóló törvényjavaslatot. A segélyezésre egymilliárd lejes alapot létesítettek.

Árvízveszedelem Magyarországon. Magyarország nagyobb folyói nagy területeket sújtottak árvízveszedelemmel. A kisebb folyók és patakok különösen Magyarország északi részén nagyon sok kárt okoztak.

Hogyan alakítsunk fogyasztási szövetkezetet? Ilyen cím alatt a Hangya Szövetkezetek Szövetsége igen értékes tájékoztató füzetet adott ki. Előszó helyett Hívó-szót találunk a füzet elején, melyet Széchenyi mondása vezet be: „Fogjunk magunk dolgaihoz, segítsünk magunkon“. Az önségység gondolata vezeti a Hangya Szövetséget s teszi időszerűvé ezt a füzetet, amidőn a fogyasztásnak, mint gazdasági erőforrásnak a fontosságára és kihasználására felhívja népünk hivatott vezetőinek a figyelmét, kiknek ez a füzet megmutatja, hogyan kell „az eddig szétforgácsolt gazdasági erőket összefogni és a közösség szolgálatába állítani“. A hívó-szó egyformán szól lelkeseinkhez, tanítóinkhoz, birtokosainkhoz úgy, mint a vezető kisgazdákhöz és iparosokhoz s mindazokhoz, akik szívükön viselik népünk sorsát és jövőjét, hogy vállalják a fogyasztási szövetkezet megszervezésének munkáját. A „Hogyan alakít-

Jó viszony a szomszédokkal.

II. Károly király Őfelségének a parlamenten elmondott trónbeszédére a válasz-feliratot ünneplés formák között nyújtotta át a szenátusnak erre a célra kiküldött bizottsága. A bizottságot Őfelsége Mihály nagyvajda, trónörökös vezette, mint jogszertint szenátor. Miután az Uralkodó átvette a bizottságtól a válaszfeliratot, hosszabb beszédet intézett a bizottsághoz. Beszédének rendkívül nagy jelentőséget ad, hogy az külpolitikailag rendkívül súlyos időkben történt és Őfelsége ezzel kapcsolatban fontos kijelentéseket tett.

II. Károly király Őfelsége elsősorban hangoztatta, hogy Románia érintetlensége és határainak épsége biztosítva van. Utalt arra, hogy a parlament támogatja a kormány külpolitikai irányzatát. Hangsúlyozta Őfelsége, Románia szövetségesei részéről

mindenütt szilárd együttműködés és rokonszenvedés tapasztalható.

Az Uralkodó rámutatott, hogy Románia minden országgal jóviszonyt akar fentartni, s különösen áll ez szomszédaira nézve. Erre vonatkozólag a következőket mondotta:

— Országunk egyetlen tenyérnyi földdarabra sem törekszik határain kívül. De ezeket a határokat teljes meggyőződéssel és erővel fogjuk megvédelmezni, mert azok Románia szent jogát alkotják.

Őfelsége beszédének jelentőségével foglalkoznak a külföldi ujságok is. Megállapítják, hogy a beszéd újabb kifejezője annak a békés politikának és szándéknak, amely Románia külpolitikájának a fő jellemvonása.

sunk fogyasztási szövetezetet“ c. füzetet a Hangya Szövetezetek Szövetsége (Aiud, jud. Alba), a legnagyobb készséggel és díjmentesen megküldi minden érdeklődőnek, aki meg akarja szervezni községében vagy városában a fogyasztási szövetezetet.

Nagy földcsuszamlások voltak Buzău megyében. Buzău megyében újabb földcsuszamlások voltak. Geambasi község lakóssága a veszedelem következtében elmenekült lakóházaiból.

Gyilkolt a háborus gránát Buzăuban egy malomtulajdonos malmának udvarán háborus gránátot ázott ki. A malmos megpróbálta a gránátot szétszedni. A gránát felrobbant és a gondatlan embert megölte.

Árvíz Satu-Mare-n. A Szamos Szatmáron kiöntött. Az áradás 9 házat és 20 cigánykunyhót sodort el. 150 ember maradt hajlék nélkül. A szerencsétlenségnek halálos áldozatai nincsenek.

A finnek megtartják az olimpiai versenyeket. A finn kormány és az olimpiai bizottság úgy határozott, hogy az olimpiai versenyeket megrendezik. A versenyeket július 20-tól augusztus 4-ig fogják megtartani. A finnek remélik, hogy az olimpiai versenyek idegenforgalma révén a versenyek megrendezése nagy anyagi előnyt jelent majd Finnország számára.

RÖVID HIREK

Nagy hóvihár Amerika keleti partvidékein. Amerika Atlanti-óceáni partvidékein nagy hóvihár volt. A viharok sok halálos áldozata van.

Felrissítik az Olt folyó halállományát. A háromszéki halász-társaság az Olt folyóba 20 ezer darab fiatal pontyot és félmillió halikrát helyezett ki.

Románia szentszéki követe pápai kihallgatáson jelent meg. Petrescu Comnen Románia szentszéki nagykövete pápai kihallgatáson jelent meg.

Nagypénteki havazás. A Székelyföld keleti részén, különösen Csík megyében husvét tájékon még teljesen téli időjárás volt. Csíkban nagypénteken még havazott.

Szerdán és pénteken csak szárnyast és halat szolgáltathatnak ki a vendéglők. A szerdára és péntekre elrendelt hustalan napok megtartását a bucarestii vendéglőkben szigorúan ellenőrzik. Szerdán és pénteken a fővárosi vendéglők csak szárnyasból és halból készült ételeket szolgáltathatnak ki.

Áprilisban lesz az oradeai református egyházkerület közgyűlése. Közöltük lapunkban, hogy a nagyváradi református püspökség élére Sulyok Istvánt választották meg. A püspök megválasztását az egyházkerületnek április 12-én tartandó gyűlésén fogják bejelenteni.

Halálos szerencsétlenség történt a Pruthon. Mamaliga, basarabiai község mellett nagyobb társaság akart átbelni szánon a Pruth jegén. A jég beszakadt, 4 ember a vízbe fulladt.

Felmentették Németh Kálmán plebánost. Dr. Németh Kálmán, józseffalvi plebanos államellenes magatartás vádjával került a cernauti katonai törvényszék elé. A katonai törvényszék Németh Kálmánt felmentette.

Nagy kárt okozott az árvíz Iasi környékén. Iasi környékén az árvíz ezer házat sodort el. 4500 ember maradt hajléktalanul.

Kiöntött a Duna alsó szakaszán. A Duna alsó szakaszán, különösen Braila megyében nagy területeket öntött el. Egyébként a Duna a jégtől már csaknem teljesen megtisztult és a hajózás már egyes szakaszokon megkezdődött.

Vasuti szerencsétlenség Szerbiában. Szerbiában egy vonat sziklaomlás következtében kisiklott. 80 utas meghalt.

Büntetés a tiltott kártyajátékért. A szatmári törvényszék 6-6 hónapi fegyházbüntetésre ítelt két udvarhelyi illetőségű cigányt, mert „hol a piros — itt a piros?“ játékkal sok embert károsítottak meg.

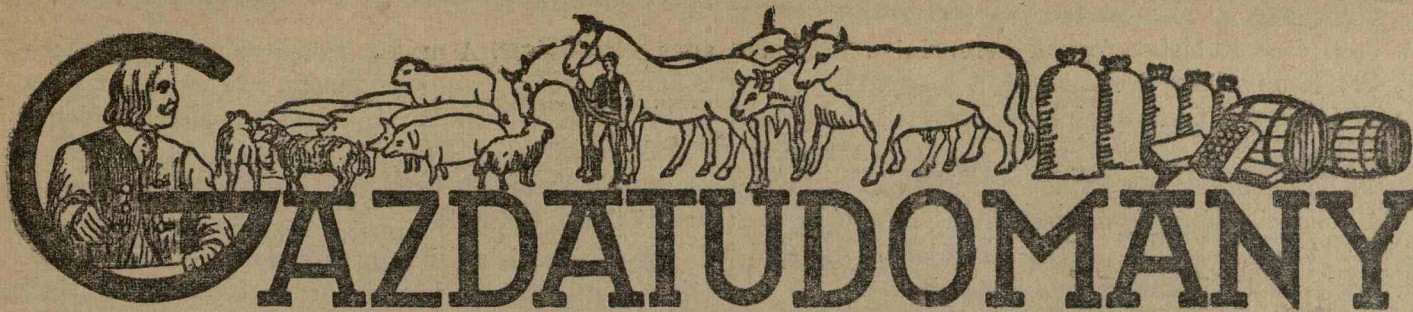
Adomány a tüzkárosultak részére. A józseffalvi tüzkárosultaknak Jakab Ferencné szüi. Molnar Mariska Boldonkutról 100 lejt adományozott.

A tavaszi szállítás megkezdődik.

Rendeljen minél előbb, hogy a növényeket idejében megkapja.

Ambrosi, Fischer és Tsai AIUD, Jud. Alba.

Mit kell tudni a tavaszi búzáról?

Bár amerikának igen sok búzafölöslege van, a bizonytalan tengeri szállítás miatt a hadviselő államok Európa készletére vannak utalva.

Sajnos, azonban országunk, de legtöbb közép-európai ország őszi búzavetését a száraz hideg gyengítette, úgy, hogy ez évi őszi-búza termésüket igen nagy veszély fenyegeti.

A rettenetes nagy tél megfullasztotta, kifagyasztotta, sok helyen felfagyási kár, majd vízkárok veszélye fenyegeti, vagy talán már el is pusztította a búzavetéseinkeket.

Nem tudjuk, mikor fog az idő tavaszi szint öltetni és hogy földjeink minő állapotban kerülnek vetés alá. A gondolkozó gazda azonban helyt kell álljon és meg kell fontolja a késői vetésekkel, mit hogyan csináljon.

Szerintem soha sem volt időszerűbb, mint ma őszi-búzánkat, melyeket a tél mostohasága kipusztított tavasz-búzával pótolni. De hiszen a fagyás, illetve a tél előidézte pusztulás nem csak búzánkat, de vöröshere, őszi-ten, őszi-repce vetéseinket is megtizedelte ezeket is ma sürgősen pótolni kell, ezen pótlásra legalkalmasabb a tavasz-búza. Nem kell az időt naptárban nézni csak vetés legyen, hiszen április közepéig a tavasz-búza vethető. Nem szabad elfelejteni azt sem, hogy nagy bajok lesznek majd a vetőmagkészletekkel, tudniillik nem tudunk annyi magot beszerezni, mint amennyi szükséges és ezen körülmény kénszerit bennünket arra, hogy búza hiányában árpat, zabot, kukoricát, olajos és takarmány növényeket is vessünk.

A tavasz-búzának több változata van, úgy tudom ma meglehetősen a bánkúti tavaszi búza kezdett nálunk elterjedni.

Ezen tavasz-búzának igen nagy előnye az, hogy a rozsdának részben ellent áll, hogy termelése, dacára ennek, nem terjedt el nagymértékben, azon körülményeknek tudható be, hogy a természeti tényezők az őszi-búza termelésének kedveznek inkább. Az őszi-búzákat korábban indulnak fejlődésnek, gyökérzeteik erősebbek, a szárazságot jobban bírják és július elején — szóval a megszorulás veszedelme előtt már megérnek.

A tavasz-búza vetése bizony igen sokszor fagyos, nedves, vizes földéken történik, neha a fagyos száraz tavasz akadályozza vetését és kelését. Tisztán az időjárás szeszélyétől függ a sorsa, ha június végén, — derült, esendes, meleg idő köszönt rá, éjjeli harmatokkal a

tavasz-búza bármennyire nemesített is, a rozsdakár megtizedeli, sőt el is pusztítja; itten van az őszi-búza nagy előnye, hogy ezen időre készen van aratásra, mikor a tavasz-búza veszélyben van. Ezért terjedt el jobban az őszi búzákat vetése. Az állati kártevőkkel is úgy vagyunk, az őszi búza az esetek legnagyobb részében kinő a kártevő rovarok szája alul, ezzel szemben a tavaszi búzákat akkor vannak a legnagyobb fejlődési állapotban, mikor a frittlégy, csikoshátú búzalégy, a buzapoloskák fejlődnek, szaporodnak, rajzanak.

Mindezeket számításba véve, ne csüggedjenek el gazdatársaim, a tapasztalatok azt igazolják, hogy ilyen hosszantartó telek után, minő az idei, a tavaszi kalászosok, s így a tavasz-búza igen jól szoktak sikerülni. Ilyen esztendő volt legutóbb 1929, ezen évben a tavaszi kalászosok, s így a tavaszi búza a legszebb terméseredményeket adta.

Török Elen.ér.

A Budapesti Mezőgazdasági Kiállítás.

A mezőgazdasági kiállítás gerincét alkotó tenyészállatkiállítás, a múlt évi nagysikerű kiállításnak megfelelő létszámu és kiváló minőségű anyagu lesz.

A baromfikiállítás idén kibővített csarnokban lesz elhelyezve.

A lókiállításához kapcsolódóan különféle lovasmérkőzések és mutatványok, fogatversenyek és bemutatók lesznek, változatos programmal.

A tenyészállatesoportokat ez évben is a mezőgazdaság jóformán minden ágát felölelő kiállítási csoportok fogják kiegészíteni, teljessé téve a látogatók előtt a kiállításon a magyar mezőgazdaságról alkotható képet.

A hatalmas, köralaku kiállítási borkostoló csarnokban a látogatók Magyarország borainak átlagos minőségéről, zamatáról és minden külső és belső tulajdonságairól szerezhetnek majd közvetlen tapasztalatot.

A méhészeti kiállítás múlt évben épült tetszetős kivitelű csarnokában elhelyezett kiállítása szebb lesz, mint a múlt évben.

A magyar növény-nemesítők idén is nagy anyag-

gal, szép összeállításban fognak szerepelni a kiállításban. A földművelésügyi miniszter a magyar növény-nemesítő munka ösztönzésére vándorserleg-jutalombíjat alapított. A vándorserleget ez évben a kiállítással kapcsolatban fogják először kiadni.

A földművelésügyi minisztérium mintaépítményekkel tervezi bemutatni az akciójában szereplő trágyatelepeket, silókat és zsizsiktelenítőket.

Az országos mezőgazdasági kiállítás egyik legkiemelkedőbb eseményének ígérkezik idén a földművelésügyi minisztérium szakoktatási osztályának csarnoka.

Külön kiállítási csarnokban vesznek részt az önálló gazdasági népiskolák, a Gazdasági Szaktanítók Országos Egyesületének rendezésében.

Ujszerű és igen tanulságos látványosságot fog nyújtani az országos mezőgazdasági kiállítás látogatóinak a legnagyobb kiállítási csarnokban bemutatásra kerülő mezőgazdasági ipari kiállítás.

A földművelésügyi minisztérium kísérletügyi intézményei ez évben először és az elkövetkezendő kiállításokon folytatólag azt óhajtják szemléltetni, hogy csendben folytatott munkásságuk milyen nagy mezőgazdasági és nemzetgazdasági értéket jelent.

A mezőgazdasági kiállítás változatos és tanulságos voltát ez évben is nagy mértékben fogja emelni az Országos Mezőgazdasági Kamara kiállítása, amelynek anyaga és adatai sok tekintetben egészen újszerűek lesznek.

Felépült a kiállítás megnyitására a halászat új, nagyszabású csarnoka és az ehhez csatlakozó halászcserda is. A m. kir. Államerdészeti kiállítása stílusos pavillonjában szemléltetően fogja bemutatni az erdő-

sítés jelentőségét. A m. kir. Dohányjüvedék a legjobb dohánymintákat, a dohánymag értékesítésére és a jégbiztosításra vonatkozó adatokat, növényvédelmi szereit mutatja be. Ugyanitt fog szerepelni az állami sójüvedék is, amely bemutatja az általa forgalomba-hozott összes sófajokat.

A háziipari kiállítás pavillonjában a régi kiállítók mellett ott lesznek a komáromiak, gömöriek.

A kiállítási faluban, amelynek házai jellegzetes vidékeink (Halas, Mezőkövesd, stb.) stílusában épültek, népművészeti és népviseleti bemutató lesz. Ez évben somogyi házzal bővül a kiállítási falu.

Az élelmiszerkiállítás idén új csarnokkal bővül, ennél fogva számos kiállító cég fog szerepelni, köztük kiváló készítményeiről híres hentesáru üzemek. Azonkívül több cég különállóan is fog szerepelni.

A zöldmező kiállítást ez évben a Felsődunántuli Zöldmező Szövetség rendezti, szemléltető módon mutatva be nyolc évi működésének eredményeit.

A tejgazdasági kiállítás a tejtermelés és a tejértékesítés szervezeti kiépítése terén az utolsó 10 esztendőben elért óriási fejlődést fogja szemléltetni abból a jubileumi alkalomból, hogy az elmúlt évben alakult meg az ezredik tejszövetkezet.

A kiállítás kisgazda-udvarában az okszerű istálló és tehéntartás lesz látható.

A szövetségi központok, az összes nagyobb budapesti pénzüzetek, a magyar mezőgazdasági gépgyárak és a külföldi gépgyárak képviselői, nemkülönben a gazdasági üzemanyagokat forgalmazó vállalatok a múlt évinél is nagyobb felkészültséggel és tetszetős formák között fognak résztvenni a kiállításon.

Fontos munkák a gazdaságban.

Böhm Endre, nyugalmazott tanító, erdődi előfizetőnk küldötte be a következő hasznos tanácsokat:

1. A vetésekről, rétekről és minden művelhető területről a vizet le kell vezetni.

2. A tavaszi vetőmagot csak megfelelő előkészítés után szabad elvetni. Tehát a vetőmagot alaposan meg kell rostálni és ha szükségesnek mutatkozik, triórral kell tisztítani.

3. A gyümölcsösben sürgősen el kell végezni a szükséges munkákat.

4. A konyhakertet fel kell ásni! Vigyázzunk ásás alkalmával, hogy nedves talajon nem szabad földmunkát végezni!

5. A borospincét szellőztessük és a hordókat tisztogassuk! A külső penészt le kell törölni a hordókról.

6. Takarékoskodjunk a takarmánnyal, mert még sokára kerülnek az állatok zöldtakarmányra.

Gyűjtünk gyógynövényeket!

Lapunk egyik utóbbi számában a gyógynövénygyűjtés és értékesítés nagy jelentőségére hívtuk fel olvasóink figyelmét. Lapunk mai számában Füredi Béla, mehádiai gyógyszerésztől apróhirdetést közlünk, amelyben anyarozs iránt érdeklődik. Ezzel kapcsolatban a következőket ajánljuk olvasóink figyelmébe:

Anyarozs a rozskaláson élőködő gombaféleség, amelyet a rozstermelő gazdák eléggé jól ismernek.

A cséplőgépek tisztítójából, mal-mok tisztítókészülékéből kikerülő szemétből eléggé jól kiválogatható. De jut belőle elég a rozszba is,

amelyből bármikor kézzel lehet elkülöníteni. Tekintettel arra, hogy kiválogatása nem igényel nagy munkát, s ugyyszólván az év minden szakában elvégezhető, érdemes vele foglalkozni, annál is inkább, mert ezidő szerint különként 200—250 lejt is fizetnek érte.

Magányos diszeserjék és fák nyesése.

A gyeptáblákban álló magányos disziakat egészen másképp nyessük, mint a faszorokat, vagy a csoportos cserjéket. Utóbbiaknál általában az a fontos, hogy egyoldal felé összhangban álló képet mutassanak. A faszoroknál az egyöntetűségre helyezünk nagyobb súlyt, mert az átlagnál nagyobb vagy formátlan fákat mindenkor a többi alakjára hoz-

zuk a tavaszi nyeléssel. A magánosan álló fáknál azonban mindenkor tekintettel vagyunk a fajtajellegre. Alaknyelésnek és formázásnak itt helye nincs. A legtöbb diszcseserjének és fának fajtaját jellemző növése van. Sok fának az egyedüli disze, másoknak annyira fontos jellemzője, hogy ettől megfosztani nem tanácsos éppen a diszitó hatás elvesztése miatt. Sok fa igazi formája csak magas törzsön érvényesül igazán (például a lecsüngő fák), másokat pedig tősarjai, vagy egészen alacsonyról induló oldalágak jellemzőnek (például a legtöbb jegénye növényű fa). Egyes fák sűrű, vékony és kissé bókoló vesszőkkel tűnnek ki, miért kár volna ezeket kiritkítva, vagy erősebb hajtásra ösztönözni. A diszbokrok annyira sokfélék, úgy növekedésben, mint fajtajelleg dolgában, hogy itt is csak általános szabályként mondhatjuk ki, hogy nyelésünk mennél kevesebbet, szoritkozunk arra, hogy a kivénült tősarjakat két-három évenként távolítsuk és ha az egész cserje már az öregezés jeleit mutatja, ifjítsuk meg őket, majd javítsuk fel a talajt.

Fektessünk nagy súlyt a tök termelésére.

A takarmánytöknek nemcsak a husa, hanem a mai viszonyok között, amikor az olajos magvakat annyira keresik, a magva is nagy értéket képvisel. Ezért tehát felhívjuk a gazdákat figyelmét arra, hogy termeljenek sok takarmánytököt. Nagyon helyes dolog köztes növényképpen termelni a kukorica között. Ez a módszer nagyon jól beválik és sem a kukorica, sem a tök nem sínyli meg az együttes termelést.

Megemlítjük, hogy sok helyen a kukoricát olyan módon termelik, hogy soronként paszullyal, káposztával és répával vegyítik. A tapasztalat azt mutatja, hogy a csaknem rendes kukoricatermés mellett a többi termények is elég jó hozamot adnak.

Megjelent Bodor Kálmán gazdasági mérnök tollából a „Vadontermő gyógynövények gyűjtése és értékesítése” című értékes közhasznú füzet II.-ik kiadása. 32 oldalon, gazdagon illusztrálva, a tudományos nyelvezet nehézségétől mentesen ismerteti 23 olyan uton-útfélen megtalálható gyógynövény gyűjtését, szárításának, csomagolásának és szállításának módzatait, amelyeknek segítségével nehéz testi munkára képtelen öregek és gyermekek jelentős kereseti forráshoz juthatnak. E kézi könyvecske hézagpótló terméke szakirodalmunknak s olyan áron kerül forgalomba, hogy a legszűkösebb anyagi körülmények között élő rétegek is hozzájuthatnak. Beszerezhető 10 lejért az Erdélyi Magyar Gazdasági Egylet központjánál, Cluj, Str. Regală 16 szám alatt.

A takarmányozás összes részletkérdéseire pontos és világos utmutatást találhatunk az E. M. G. E. kiadásában megjelent Okszerü takarmányozásban. Szeghő Dénes, nyug. állattenyésztési főfelügyelő hosszú évek tapasztalataiból és a modern takarmányozástan elméletéből merített példákkal vezet rá a helyes és okszerü takarmányösszeállítás és vele kapcsolatos kérdésekre. Az E. M. G. E. Gazdaköri Könyvtársorozatának II.-ik számaként megjelent füzet megrendelhető 25 lej ellenében az E. M. G. E.-nél, Cluj, Str. Regală 16 szám alatt.

Mi történik a pesti színházak kullisszái mögött. Rendkívül érdekes, képekkel illusztrált cikket közöl erről a Délbáb új száma, mely gazdag tartalommal jelent meg.

Legideálisabb hashajtó, vértisztító, epehajtó a Dr. Földes-féle „Solvo” pirula. Székrekedés, bélrenyheség, rossz emésztés, gyomorrontás, felfúvódás, gyomor- és bélfájdalmaknál teljes gyógyulást nyújt. Egy doboz ára 25 Lei. Minden városi és vidéki gyógyszerárban és drogériában kapható.

Nagyarányu állatkivitel indul meg Franciaország felé.

A nemzetgazdasági minisztérium engedélyezte, hogy a Bánságból Franciaországba 2 ezer szarvasmarhát és nagyszámu lovat szállítsanak ki. A nagyarányu állatszállítás következtében a bánsági állatpiacon az árak emelkednek.

Emelkednek a gabonaárak.

Tekintettel arra, hogy a dunai hajózás egyes szakaszokon már megkezdődött és rövidesen az egész Duna hajózhatóvá válik, a gabonaárak emelkednek. Különösen a búza és a kukorica áraban mutatkozik nagyobb drágulás. Rövidesen ki fogunk ürülni a kikötői gabonarakta-
rak és akkor a kereskedők megint megkezdik a vásárlást. Ez újabb drágulást fog eredményezni.

Megállapították a cukor árát.

Közöltük lapunkban, hogy a cukorárát átvételi árát megállapították. Ezzel kapcsolatban szükségessé vált a cukor árának újból való megállapítása. Az árakat a következő módon állapították meg. Azokban a helységekb, ahol van vasuti állomás, a kockacukor 34, a porcukor 32 lej kilógrammonként. Ahol nincs vasuti állomás, a kockacukor 35, a porcukor 33 lej. A süvegucukor 33, az angol cukor 35 lej kilónként.

A háromszéki piacokon nagyon drágul a gabona!

A háromszéki piacon a gabonaárak nagyon megdrágultak. A zab ára annyira felszökött, hogy elérte a búza árát. A sepsiszentgyörgyi gabonapiacra az árak a következők: Búza 600, zab 580—600, árpa 600—620, kukorica 500—520 lej mázsámonként.

Fráter György és Izabella.

Mikor 1541-ben a törökök Budavárát elfoglalták, az erdélyiek tudták, hogy ők is török uralom alá fognak kerülni. Pár hónappal Budavára elfoglalása előtt az erdélyi vezető emberek még mind Ferdinánd pártján voltak. Majlád István és Balassa Imre vajdák mindenképpen szerették volna fenntartani Erdélyben Ferdinánd uralmát. Ha már ezt nem sikerült megvalósítani, saját uralmuk alatt próbálták Erdélyt megtartani. Ámde a török császár Erdélyt már János Zsigmondnak ígérte, aki Szapolyai János fia volt. Ezért követet küldött Erdélybe, ahol éppen a vezetők országgyűlést tartottak Nagy-Selyken. A török követ felolvasta a császár levelét, mely a következőképpen hangzott: „Hatalmasságom értesült a Majlád és Balassa Imre által támasztott zavarokról. Pedig én az országot János király fiának adtam, de azok nem akarnak engedelmessé válni, hanem Ferdinándnak hódolnak és német segíélyért küldenek. Elviselhetetlen adókat szednek az erdélyiektől, elfoglaltak két sóbányát és bitorolják az országot. Magyarországot karddal hódoltattam meg és jobbágyaimat nem engedem sarcoltatni. Hatalmam teljességéből adtam az országot János király fiának s nem tűröm, hogy ezen határozatom ellen történjék valami.”

A továbbiakban a szultán megfenyegette az erdélyieket, hogy parancsot adott a viddini török basának az Erdélybe való benyomulásra. E fenyegetést a szultán csakhamar végre is hajtott. A török csapatok betörték Erdélybe és azt meghódították. Majlád István Fogaras várába húzódott és ott sikeresen védekezett az ellenséggel szemben. Az erős várat hiába ostromolták; erővel nem lehetett bevenni. Végre is csellel kihívták Majládot a várból és levélben biztosították a szabadságát. Mikor azonban vissza akart menni a várba, nem engedték. Vasraverve Konstantinápolyba küldötték, ahol ölete végéig rabságban sínylődött.

Az erdélyiek ezután kénytelenek voltak teljesíteni a török császár parancsát. 1542. januárjában országgyűlést hívtak össze Tordára. Ezen a gyűlésen megjelent Fráter György is, akire Szolimán török császár Erdély kormányzását bízta a hároméves János Zsigmond helyett. Fráter György nagy beszédet tartott az országgyűlés előtt. Elmondotta, hogy a török szultán elvette Budavárát és az ország középső részét. Erdélyt pedig egészen a Tiszáig János Zsigmondnak adta. Ezért övi 10 ezer arany adót kell neki fizetni.

Erdély tehát a török szultán parancsára különálló fejedelemség lett. János Zsigmond helyett Fráter György vezette az ügyeket. Összehívta Kolozsvárra az országgyűlést, mely hivatalosan is elismerte János Zsigmondot uralkodójának. Egy fényes küldöttséget választottak az országgyűlés tagjai közül. A küldöttség Izabella özvegy királynőhöz utazott, hogy őt kiskorú fiával együtt Erdélybe hívja. Izabella ideiglenesen Temesvárhoz közel, Lippa várába húzódott meg. Itt fogadta az öt meghívó

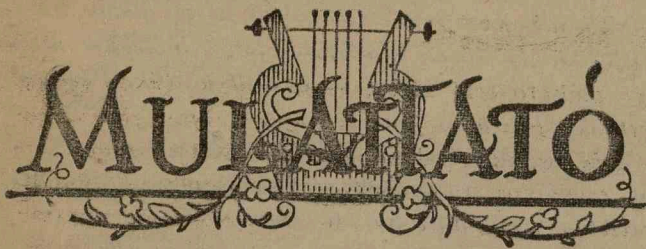
erdélyi küldöttséget. Nemsokára ezután fiával együtt elhagyta Lippát és bejött Erdélybe. Gyulafehérváron jelölték ki az új fejedelemség fővárosát. Izabella és János Zsigmond a gyulafehérvári katolikus püspök székházában rendezkedtek be. A püspökség ugyanis ekkor üresen állott. Az erdélyi országgyűlés kimondta, hogy a püspökséget nem is tölti be és a püspökség javait a fejedelmi udvartartás céljaira foglalja le. Ezt annál is könnyebben megtehetette, mivel Erdélyben ekkor már erősen terjedt a reformáció és a katolikus egyház egyre több hívét veszítette el.

Az erdélyi fejedelemség első éveit súlyos belső nehézségek árnyékolták be. A török szultán ugyan Fráter Györgyre bízta a kormányzást, de Izabella királynő emiatt nagyon sokat féltékenykedett. Kiskorú fia helyett inkább ő szeretett volna kormányozni. Ezért állandóan áskálódott Fráter György ellen. Ámde emez a szultántól Fogaras, Várad és Kassa várait kapta, amelyek nagyon erősek voltak és ahol a barát jól meg tudta vetni a lábait. A Tisza-melletti vármegyék is inkább hozzá csatlakoztak. Így Fráter Györgynek elég ereje volt ahhoz, hogy Izabella gyűlöletével szembeállhasson.

Az új fejedelemség másik nagy nehézsége az volt, hogy Erdélyben sem nemzeti, sem vallási szempontból nem értettek egyet. Több nép és több vallás volt egymás mellett. Magyarok, románok, szászok és székelyek laktak egymással keveredve és ezek a népek is különböző vallásúak voltak. Egymással nehezen fértek meg és a veszekedések napirenden voltak. A kormányzatnak mindig számot kellett vetnie a különböző népek és vallások ellentéteivel. Az egyetlen összekötő kapocs a népek között csak maga a fejedelmi hatalom lehetett.

Ámde a fejedelmi hatalomért Fráter György és Izabella között állandó vetélkedés folyt. A királynő mindent elkövetett, hogy az erdélyi lakosok nagyrészt Fráter György ellen izgassa. Fráter György azonban kemény ember volt, aki jól tudta tartani a maga helyzetét. A váradi és Tisza-menti birtokokból hatalmas jövedelme lévén, pénzzel és ügyes politikával mindig lecsillapította az ellene lázított nemzeteket. Ez már csak azért is könnyű volt neki, mert a magyarok, székelyek és szászok rendszerint nem értettek egyet. Mindeniküknek más volt a helyzete és másképpen alakultak az érdekeik.

AZ IBOLYA.

Az ibolyácskát ismered?
És, nemde, kedves is neked?
Ha illatáról rátalálsz,
Ott gyöngéden és óva jársz.

Azt mondják a tudós urak,
A földben semmi sem marad;
A kedveseknek hamvai
Viraggá fognak rajzani...

Hiszem biz' ezt és érzem,
Mit is csodálkoznék ezen?
Az ibolya sem másegyéb,
Porló szívből szép nemzedék.

Anyának, nőnek hű szíve,
Nem, nem veszett a semmibe.
A sir mélyéből fényre jó,
S virágajakról életet ő...

Biz' az lesz kedves ibolya,
Jön életének új sora:
Szív volt, s most — ládd-e — hogy virág;
Ezer szíromban ver tovább...

Te ibolyának gondolod, —
De kék szemében szív lobog;
Vagy álmodón reménykedik,
Hogy érted szív legyen megint...

Földes Zoltán.

Kis mesék — nagyoknak.

1. A Jegénye.

A Vén Eperfa ezer ágabogával csodálkozva is, irigykedve is nézte a mellette fölcseperedett Fialat Jegénye hirtelen égretörését.

Egyszer csak így fordul a fiatal szomszédhoz:

— Ugyan mondd meg, fiam, miben rejlik ennek a te szépszál nagyságodnak csoda titka?

Hogy lehet az, hogy míg én százéves létemre ugyanazon talajból mindössze ekkorra nőttem és terebélyvemmel évről-évre csak az árnyékom lesz nagyobb és sötétebb, addig sudaraddal te a csillagok közt jársz; s míg engem látogatására, legföljebb egy-egy szószátyár Veréb ha méltat, addig a te csúcsodon naphosszat elgondolkozik a Sas, a madarak királya?...

És válaszol a Jegénye:

— Látod-e sudaram milyen egyenes?

Az Eperfa most nagyot nézett, mert ő ezt még sohasem vette észre.

— Nos, folytatta a Jegénye — nevelj egyenes sudárt! Majd akkor ágaid sem fognak össze-vissza nőni, hanem hozzád simulva, veled együtt fölfelé fejlődnek; majd akkor neked is kisebb lesz az árnyékom, közelebb jutsz a csillagokhoz és majd akkor téged is elhagynak a verebek és — fölkeresnek a Sasok!

2. A Balta.

Az Erdő, belátva, mily könnyelmű volt, midőn a Baltának nyelet adott, mely azóta rengeteg irtást vitt benne véghez, alig várta, hogy keserves sorsának valamiképpen végeszakadjon.

Egyszer aztán, hogy hogy nem, eltört a Balta nyele és a félelmes ellenség, hatalmát veszítve, tehetetlenül fetrengett a földön.

— Jaj, jaj, — nyögte ekkor — mivé lettem! Mily hasznos voltam; mennyi gázt, fattyuhajtást, száraz ágat levágtam s most, ime így kell elpusztulnom!

Hogy az élőfát is bántotta, arról mélyen hallgatott. Addig-addig, hogy az Erdő végül is megsajnáta és nagy fogadkozásaira megint csak adott neki nyelet.

Az pedig magához térve, felállott és mintha mi sem történt volna, — legelőször is baltanyelet vágott!

3. A virágok királynőt választanak.

A virágok elszaporodván, királynő választását határozták el.

— Kell, hogy valaki mindnyájunk felett álljon!

— Kell, hogy valaki különb legyen valamennyiünkénél — mondogatták.

És jött a Jázmin.

Illattal telt meg az egész kert, amint szép zöld lombjával, fehér virágaival végigvonult a soron, kecsesen majd erre, majd arra ringván...

— Igen... igen — mondogatták egyesek, — ringani szépen tud, annyi bizonyos; illata is hűsége, de hát végre is inkább fa, mint virág. Meg aztán azt se felejtjük el, — mondogatták némelyek, — hogy annakidején, mint a róta is tudja, a „Jázmin bokor kibajlott az utcára...“ Ilyesmi pedig királynékhoz nem igen illik!

És bizony csak kevesen éljeneztek, fejet pedig jóformán senki sem hajtott.

Most az Ibolya következett.

Szerényen ő is végig ment a soron. Nagy kék szemével szeliden mosolygott vetélytársaira, illata mindenkit elbájolt.

— Nem mondom... nem mondom — szólottak megint a korifeusok — illata van és szép nagy kék szeme is, de viszont nagyon kicsiny, meg aztán az is meglátszik rajta, hogy a bokrok aljáról jött; csupa illedelem. Szerénységgel, kicsiséggel pedig uralkodni ma már nem lehet, legfeljebb tűrni, hogy rajtunk mások uralkodjanak.

Azért sokan bólogattak, de legtöbben mégis csak állva maradtak.

Ekkor a Napraforgó lépett a térre.

Fejekkel volt nagyobb társainál, óriási törzse tetejéről messzire elragyogott napsárga képe, amelyet menetközben bókolva most erre, most arra forgatott, aszerint, hogy kit mikor, hol látott; óriási leveleivel pedig árnyéket vetett csaknem az egész kertre.

— Igen... igen, szó sincs róla, hatalmas ez a Napraforgó, az bizonyos. De nagy terebélynek az árnyéka is nagyobb... meg aztán a nagy termet még nem feltétlen nagyság jele; láttunk már nagy testben törpe lelket — szóltak egyesek. — És mi türés-tagadás, észrevettük, hogy a Napraforgó fejünk fölött bizony nem egyszer a szomszéd kertbe is átpillongatott áml. Már pedig egy királynő a maga országával törődjek, ne a szomszédéval! — mondogatták megint mások és sokan megint csak álva maradtak.

És így ment ez véges-végig valamennyi virággal. Mindeniküket ismerte valaki, valamit mindenkiről tudott valaki közülük.

Már úgy is volt, hogy királynő nélkül maradnak.

Ekkor kinyílt a kert ajtaja — és belépve rajta, soha

senkitől még nem látott pompában, mesés illatot lehelve, emelt, büszke fővel, kimért fejedelmi léptekkel senkire még csak rá sem nézve, — elsétált köztük a szomszéd kertből a Rózsa.

És egyetlen szál virág nem akadt, aki elbűvölt arcával, csodálkozásra meredt szemekkel, visszafojtott lélegzettel — térdet-fejet hajtott volna!

4. Herayó és Lepke.

Nem értem ezt a mostani tavaszt — panasolja röptükben egyik hernyójárásos tavaszon társának a Lepke. — Megöl az éhség, szomjuság, s hajnal óta nem találok a határban egyetlen virágos fát; sőt a legtöbbnek még csak levele sincsen. Hát miféle tavasz az ilyen?

— Én is szakasztott így vagyok vele — mondja válaszul a másik, miközben mindketten egy öreg fa csupasz ágára telepedtek.

— Hja, barátaim — szólal meg most az öreg fa is, — aki hernyó korában a fáról levelet, rügyet kimélettlenül lerág, hogy' akar az lepke korában még virágot?

Dorosmay János.

PRÓSÁGOK ADOMÁK

Egy éjjel a farkassal.

Pönn az óriás magános hegységben, sziklák között medvék, a bozótban farkasok tanyáznak.

Az erdő aljában épült erdészház ablakaiból halvány fény sugárzik ki a sötét éjbe. Orkán dühöng, sivit a szél az óriás fák között. Zuhog az eső, villám villámot ér, dörög, zeng az ég.

A kis lakásban hárman vannak. Az anya csöndesen ül egy padkán, kezei imára kulcsolva, gyakran veti a keresztet.

Az apa az asztalka mellett ül és hívja leánykáját:

— Jer Anni édesem, ülj a térdemre, mondok egy történetet.

— Halod, mint csurog az eső a hárfedelen és csapdossa az ablakokat. Künn sötét az éj, vihar van, a fák között zúg a szél. Villámlik, dörög. Ép ilyen idő volt, mikor atyád eltévedt egy nagy magános hegységben. Ott a bozótban medvék és farkasok rejtőznek, s én eltévesztettem az ösvényemet, nem tudtam mely úton jöjtek haza. Dult a vihar, öm-

lött reám a víz. Az erdő szálas fái döntötte ki, recsegték összetört ágaik. Lassan törtettem előre, keresve valami menedékhelyet, de belebotoltam a letört fákba és át-estem a köveken. Végre a villám segítségével kis barlangot vettem észre egy kőszikla oldalában. Ide bemásztam, örülve, hogy az eső és villámlástól védve vagyok. Ekkor hallottam, hogy valami bemászik a barlangba, két zöld szem világított a sötétben, egy farkas feküdt le mellem. Ne ijedj meg, kedves egyetlenem! A farkas és én egymás mellett feküdtünk egész hossza sötét éjjelen.

— Künn az eső zuhogott, a szél süvített, az óriás kőszikla megrázkódott a nagy orkánban. A kis barlangban a farkassal együtt feküdtünk, éreztem, hogy nedves bundájával miként simul hozzám és így

egymást melegítettük. Az ember és a vad testvérek voltunk.

— Mikor virradni kezdett, a farkas csöndesen kimászott s eltávozott a vad, nedves erdőbe. Én is kibujtam e különös éjjeli szállásból. Megtaláltam a hegységből a levezető ösvényemet. Hazaérve boldog voltam kis otthonomban és hálát adtam a Mindenhatónak szerencsés megmenekülésemért.

Tatrossyné Ujjfalvi Nina.

Csodálatos világítás.

Ujjfalud szigetén érdekes barlang van. A barlangban nincs sötétség, hanem különös derengő fény világítja állandóan. A fényt egy szunyogfaj világító álcái sugározzák ki. A fény biztosítja a szunyogálcák megélhetését. Az álcák ugyanis a barlang falain pókhálószerű szövedékben élnek. Fényükkel odacsob-

TRANSILVÁNIA LEGJOBB MEZŐGAZDASÁGI ÉS KÖZGAZDASÁGI SZAKLAPJA: A	
MEZOGAZDASÁGI SZEMLE	
MUTATVÁNYSZÁMOT INGYEN KÜLD A KIADÓHIVATAL	
CLUJ (KOLCZSVÁR) STR. BARON L. POP 5. SZÁM.	
Előfizetési díja egész évre csak 80⁰- lej.	

gatják a repülő bogarakat és azok a pókhálószerű szövedékben megfögzködnek. Ilyen módon az álcák táplálékhoz jutnak és fejlődnek.

Különös természeti tünemények voltak a husvétli ünnepek alatt.

A husvétli ünnepek alatt érdekes természeti tünemények keltettek izgalmat. Mágneses és villamos zavarok voltak. Ezek tulajdonképpen a villamosságban jelentkező olyan zavarok, amelyek sok helyen lehetlenné tették a táviró és telefon forgalmat és a rádió zavartalan működését. A föld északi féltékén egyidejűleg északi fényeket figyeltek meg. A különös jelenségeknek oka abban keresendő, hogy a Napon nagyon sok kitörés és napfolt van. A kitörések következtében anyagi részecskék jutnak a Föld légkörének legfelső részébe és ezek okozzák a villamos és mágneses zavarokat. Ezeknek az anyagi részecskéknek a jelenlétében kell keresni az északi fények okát is.

Egy pénzesutalvány különös utazása.

Anglia egyik városában egy kereskedő a nyitott ablaknál dolgozott és éppen egy bankutalványt irt alá. Szélroham kerekedett és a pénzesutalványt az asztalról lesodorta. Az erős légáramlatba került utalvány kirepült az ablakon és eltűnt. Tíznap múlva az utalványt egy 200 kilométer távolságban levő városból küldötték vissza. Hasonló esetek különben nem tartoznak a ritkaságok közé, mert nagyobb szélviharok többszáz kilométer távolságra sodorhatnak el tárgyakat.

Számítantudomány.

A tanító kérdést intéz az egyik fiúhoz:

— Mondd meg fiám, hány éves az, aki 1906-ban született?

— Az attól függ, tanító ur kérem,

— feleli a fiú, — hogy az illető férfi-e, vagy nő?

Azon előfizetőink részére, akik bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorúlnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadásért fizetniük kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 20 lejt (orvosi tanácsokért 30 lejt), könnyebbség okáért bélyegben. A tanácsadás költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külön portódíj is beküldendő. Csak azokra a levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lejt is csatolva van. Fenntartjuk azonban azt a jogot, hogy olyan levelekre, amelyek közérdekűek, a választ lapunkban adjuk meg.

M. M. Kérdésére a következőket válaszoljuk. A bérlő bármilyen bérlet tárgyán esetén biztosíték letételére kötelezhető. Hogy az adót ki fizeti, ez egyezség dolga. A szerződésben ki kell kötni, hogy a bérlő vagy a bérbeadó viseli-e az adót? Az élő és holt leltárt fel kell értékelni és a felértékelt összeg után a bérlőt kamatfizetésére kell kötelezni. Természetesen a bérlő köteles a leltárt teljesen úgy visszaadni, amint azt átvette. Kolozsvár vidékén egy kat. hold mezőgazdasági birtokért egy-két mázsa búzát fizetnek évi bér képpen. Emellett a bérbevevő fedezi az adókat. A szőlőt és gyümölcsöst inkább felesbe szokták kiadni. Nem ismerünk Kolozsvár környékén olyan eseteket, ahol a gyümölcsöst vagy szőlőt pénzért adták volna bérbe. Mindenesetre ajánljuk, hogy a szerződést hozzáértő és jogi kérdésekben jártas ügyvéddel készíttesse el.

Sz. M. Amint leveléből megállapítjuk Ön birtokos ember a községben, így a 400 lejes községi pótdó minden valószínűség szerint a birtoka után van kivetve. Ezt csak feltételeznünk kell, mert leveléből egyébként nem tűnik ki a pótdó neve. Ha így áll a dolog, a községi pótdókat meg kell fizesse két féle októl is. Először mert a pótdó elvben terheli a birtokot tekintet nélkül a tulajdonos korára, másodsor

pedig mivel ez a kivétel már jogerős, tekintettel arra, hogy Ön kellő időben valószínűleg semmiféle jogorvoslattal nem élt ellene. Így csak azt tanácsolhatjuk, hogy igyekezzen a 400 lejt esetleg részletekben is kiegyenlíteni. Nem írta meg címét s így a választ lapunkban adhatjuk meg.

V. J. Az ipari mesterkönyv elnyerésére vonatkozóan közöljük, hogy a törvény értelmében kizárólag azok kaphattak meg, akik szabályszerű képesítéssel rendelkeztek, azonban miniszteri rendelet alapján, azok akik mint napszamosok rendszeres ipari munkát végeztek valamilyen vállalatnál legalább három évig, — kérvényezhették az illetékes munkakamarától, hogy vizsga alapján kapjanak segédkönyvet. Ezen határidő 1940. január hó 31-én lejárt.

O. J. közbirtokossági jegyző, Lazarea. A pillangós virágú növények virágzásban való alászántása megfelelő műtrágyákkal pótolja az istállótrágyát. Hatása ugyanannyi ideig tart, mint az istállótrágyaé. Azt lehet mondani tehát, hogy 2—3 évig. Zöldtrágyázásra csillagfürtöt szoktak vetni. Kiegészítés képpen szuperfoszfátot lehet elszórni. A Gazdatudomány foglalkozik a zöldtrágyázás kérdésével, mégpedig szigorúan gyakorlati alapon.

F. G. Az emberi test hőmérséklete egészséges állapotban télen és nyáron csaknem teljesen egyforma. A bőrfelület hőmérséklete változhatik, ha azonban a test hőszabályozó készüléke rendben van, a test hőmérséklete télen-nyáron egyforma. Ha nyáron a test hőmérséklete a meleg miatt emelkedik, akkor a hőszabályozó készülékkel van valami baj. A fogadást tehát elvesztette.

Faragó István. Örvendünk, hogy a Gazdatudomány e. könyvvel meg van elégedve. Nem Ön az első, aki hasznos és gyakorlati tanácsait fel tudja használni és dícséri. A nemesített kecske beszerzésének ügyében sürgősen forduljon az Erdélyi Gazdasági Egyesület vezetőségéhez Cluj (Kolozsvár), Str. Regală 16. szám. Irja meg azt is, hogy esetleg a budapesti kiállításról szeretne nemes apa- vagy anyaállatot hozatni. Minthogy az Egyesület

most több nemes állatot fog Budapesten vásárolni, úgy gondoljuk, hogy kérése teljesítésének útjában nincs akadály. Azzal azonban számolnia kell, hogy egy nemes állat ára igen tekintélyes összegre rughat, amit még növel a külföldi átutalással járó költség is.

I. T. Amennyire leveléből meg tudtuk állapítani, a nevezetes hely nem nagyon meredek és így fel lehet használni növénytermelésre. Minthogy déli fekvésű és meszes, ajánljuk, hogy vessen baltacimot bele. Helyesen leszi, ha árpa vagy zab védőnövény-nyel veti el a baltacimot.

Nicolestii előfizető. A levelükben előadott kérést sajnálatunkra nem tudjuk teljesíteni. Az ügy természete ugyanis olyan, hogy lapunkban nem közölhető. Mindenesetre ajánljuk, hogy panaszukkal forduljanak a fellettes hatóságokhoz.

N. J. és S. D. Verseiket megkaptuk és szép tartalmuk miatt mindkettőt dícséretben kell, hogy részesítsük. Gondolataik, érzéseik nagyon szépek, azonban a versek formái nem ütnek meg a közölhetőség mértékét. Tanuljanak szorgalmasan, olvasgassák nagy magyar költők műveit, hogy a verselésben fejlődjenek.

Postahivatal a tenger alatt. A floridai félsziget közelében a tenger alatt rendeztek be egy postahivatalt, amely rendes leveleket vesz át és rendes leveleket továbbít. A furesa postahivatal nagy forgalmat bonyolít le. Erről a különös postahivatalról számból be színes cikk keretében Tolnai Világlapja legújabb száma, mely gazdag tartalommal jelent meg.

SZERKESZTŐI-ÜZENETEK

Alább felsoroltaknak köszönetet mondunk a bejelentett új előfizetőkért.

P. R. Satulung-(Hosszúfalva), T. J. Bozies-(Szilágyborzás), L. D. Budesti-(Budafalva), D. D. Sanpaul (Homoródszentpál).

ELŐFIZETŐINKHEZ! Megbízottaink a következő megyékben levő hátrálékos előfizetőinket keresik fel. Kováts Endre Szatmár megyét, Tóth Imre Bihar megyének nagyszalontai, belényesi és részben központi járásait, Török István Hunyad, Brassó, Nagyküküllő és Szeben megyéket, míg Vinczeffy Sándor rövidesen befejezi Csik megyénck csikszeredai járását és a legközelebbi napokban Háromszék megyének kézdivásárhelyi járását keresi fel. Felkérjük azon előfizetőinket, akik a fent említett körzetekben laknak, hogy szíveskedjenek hátrálékaikat, valamint folyó évi díjat is kifizetni megbízottainknak szabályszerű nyugta ellenében. Istméletlen figyelmzettjük azon hátrálékosokat, akikhez közelebbre postautalványon felhívást küldtünk, hogy szíveskedjenek az ott feltüntetett összeget a postautalvány felhasználásával, rövid időn belül beküldeni kiadóhivatalunkhoz, mert ellenkező esetben a lapküldést kénytelenek leszünk részükre megszüntetni.

T. J. Bozies (Szilágyborzás). Előfizetése a lev.-lapján jelzett 150 lejjel múlt év végéig rendben van.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: Sz. K. Ocna-Sibiului-(Vizakna) 150, I. G. Maneuti-(Andrásfalva) 150, F. P. Vorniceni-(Józseffalva) 150, B. J. Medias-(Medgyes) 170 (kért könyv elküldve), H. J. Cristoltel-(Kiskeresztes) 150, Sz. I. Cevas-(Mezőcsávás) 150, Cs. T. Cerna-(Cserna) 305, Sz. F. Sft.-Paul-(Szentpál) 150, N. G. Ghimesfaget-(Gyimesbükk) 150, H. J. Tăutelec-(Hegyköztóttelek) 125, B. G. M. Beliu-(Bél) 150, T. A. Varsag-(Székelyvarság) 150, N. K. Románesti-(Szatmárgörbed) 150, B. L. Suseni-(Gyergyófalva) 155, Sz. M. Salonta-(Nagyszalonta) 150, G. S. Târgusor-(Asszonyvásár) 155, P. L. Resita (Resicabánya) 150, K. J. Jersig-(Érszeg) S. F. Valea-Stramba-(Tekerepatak) 150, A. L. Bancu-(Csikbánfalva) 150, T. P. Frumoasa-(Csikszépvíz) 150, B. K. Brasov-(Brassó) 300 lej.

APRÓ HIRDETÉSEK

Minden szó 4, vastagabb betűvel 8 lej. Legkisebb hirdetés 50 lej. Álláskeresők részére 20 szóig 40 lej. — Előfizetőinknek minden szó 3, vastagabb betűvel 6 lej. Az apróhirdetési díj előre fizetendő. Jelíges leveleket csak a portó beküldése esetén továbbítunk. Ugyanazint az érdeklődésre is csak ugyadunk választ, ha a válasz lev. lapot mellékelik, vagy bélyegben küldik be a portóköltséget.

Anyarozsot, (varjukörmöt) állandóan minden mennyiségben vesz Fűredi Béla Mehadia (Banat).

Eladó Cluj-(Kolozsvár) legszebb kiadóhelyén főút mellett 3 holdas terület, modern új téglaházal, nagy borpincével, nyaralónak, gyümölcsösnek kiválóan alkalmas. Ért. Mareschal Foch No. 28. Háztulajdonosnál.

Tapasztalt és tanult gazda termését megháromszorozhatja.

Legjobb tanácsadó: dr. Nagy Endre és dr. Szász Ferenc

GAZDATUDOMÁNY

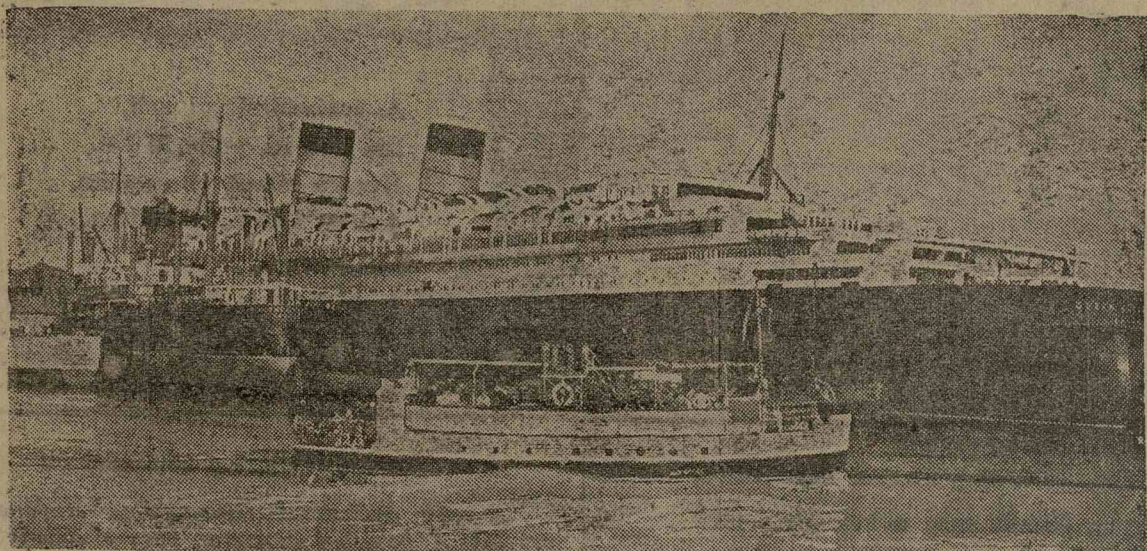
című közel 700 oldalas, számos magyarzó képpel díszített, teljes gazdasági szakkönyve. — A „Magyar Nép” előfizetői számára a könyv kézbesítési díjjal együtt csak 80 lej, a bolti ár egyébként 90 lej. A rendelés összegét kérjük előre beküldeni, mert utánvételezéssel többbe kerül.

Igyekezzen mindenki mielőbb beszerezni a

GAZDATUDOMÁNY

című könyvet, amely a legjobb tanácsadó. — Megrendelhető a MAGYAR NÉP KIADÓHIVATALÁBAN CLUJ (KOLOZSVÁR) STRADA BARON L. POP 5. SZÁM ALATT.

Menekülés az európai kikötőből.

A Mary, angol királynőről elnevezett óriáshajó, hogy az angliai kikötőben fenyegető légitámadás veszélyét elkerülje, titokban Amerikába hajózott. A hajó a veszedelmekkel teli tengeren át szerencsésen eljutott Newyork kikötőjébe.

TANULD MEG!

Tartsuk rendbe varróeszközeinket

Csaknem minden háznál akad valami varri való mindennap. Ezért jó, ha a varróeszközök könnyű helyen, kéznél vannak. Készítsünk tehát kis falitartót, amelyen az összes, legszükségesebb varróeszközöket állandóan kéznél tartjuk. Egy kis tüspárna a tartón igen jó szolgálatot tesz és abban több tűt is tarthatunk különböző színű cérnával.

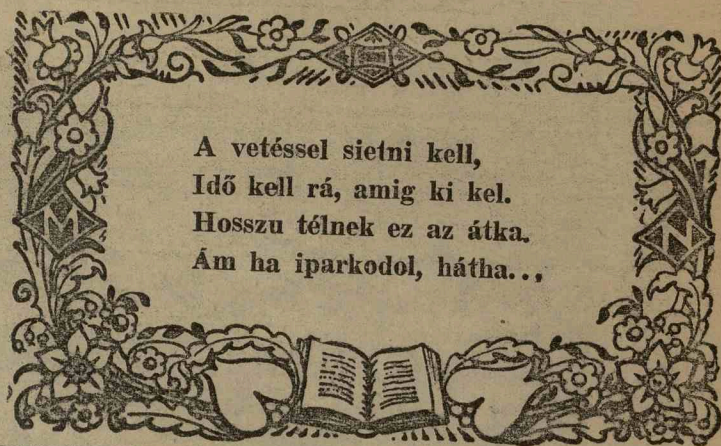
Népvándorlás Finnországban.

A finn-orosz békekötés következtében százezrekre rug azoknak a finneknek a száma, akik az oroszoknak jutó területekről elvándorolnak. A legújabb hírek szerint alig tehető száznál valamivel többre azoknak a finneknek a száma, akik orosz fennhatóság alatt akarnak a jövőben élni. Kétünkön költözők fin-

neket mutatunk be. A nagy hóban százzal utaznak többszáz kilométeres távolságokra. Az átköltözések következtében egyes finn városok lakosságának a száma meg fog kétszereződni. A finn kormány az átköltözőköt lakosság számára új városokat alapít.

A címzés helye:

Str. Elisabeta 6
CLUJ
tand
DR. BALOGH ERNŐ urnak

A vetéssel sietni kell,
Idő kell rá, amig ki kel.
Hosszu télnek ez az átka.
Am ha iparkodol, hátha...

Hasznos konyhai tanácsok

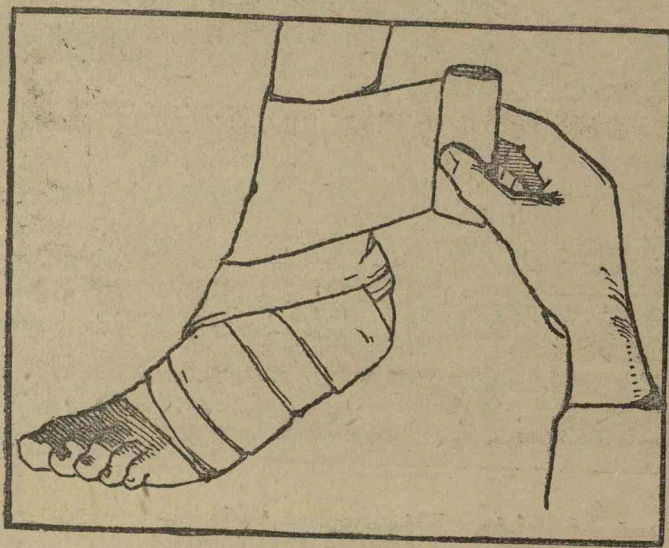
Hogyan főzzük meg a kemény húst?

A legkeményebb és a legszállkásabb hús is könnyen megpuhul, hogy ha főzés közben egy kiló húsról számítva egy edényben tiszta szeszt öntünk. Ennek nagyon jó hatása van, mert a hús gyorsan megpuhul.

Mivel kenjük ki a tepsit?

Ha tésztát sütünk, ne vajjal kenjük ki a tepsit, mert a vajban rendszeren víz van. Ha nem gyurjuk a vajat jól át, nagyon sok nedvesség lehet a vajban. Ezért tehát a tepsit, amiben tésztát sütünk, zsirral kell kikenni és akkor nem ragad bele a tészta, mert a zsirban nincs víz.

Vigyázz magadra!

Hogyan kötözzük be a bokasérülést?

A bokasérülés bekötözését teljesen kinyújtott lábon végezzük. A kötözést a talpon vagy a lábfejen kezdjük meg és sűrű csavarásokkal haladunk a boka felé. A kötést a láb-szárnak a boka feletti részén fejezzük be. Ugyanezt a kötési módot alkalmazzuk a talp vagy a lábfej megsérülése esetén.

Vessünk cellert a zöldjéért is!

A celler gyökerének felhasználása általánosan szokásos. Sokkal kevésbé ismeretes, hogy a cellerlevelet éppen úgy is fel lehet használni, mint a petrezselyem zöldjét. Ize nagyon kellemesen hat az ételek minőségére és a levélből kifejövő anyagok nagyon egészségesek a szervezetre nézve. Nem szabad azonban feledni, hogy nagy hibát követ el az, aki a gyökértermesztés céljaira szolgáló celler levelet használja fel az említett célra. Ha ugyanis a cellert megfosztjuk levélzetétől, nem tud a gyökér jól fejlődni, mivel a gyökér számára a tápanyagokat a levelek készítik.

Az elmondottak alapján a következőket tesszük. Hogy celler zöldjét nyerhessünk, erre a célra sűrűbben egy-két sor cellert vetünk. Itt nem törekszünk arra, hogy szép gyökerek fejlődjenek, hanem arra, hogy a tövek mindig bő levél-aratást nyújtsanak. Ilyen módon celler-levélhez jutunk anélkül, hogy megakadályoznók a gyökértermesztés céljaira szánt celler fejlődését.

Neki is igaza van.

— Mennyibe kerülne fogsorom kijavitása? — kérdi egy falusi ember a fogorvostól.
— Ötezer lej.
— Az nekem igen drága.
— Igen ám, — feleli az orvos — de aztán tud harapni vele.
— Harapni majd tudok — feleli az atyafi — de ha ilyen sokat fizetek, nem lesz mit harapnom!

Minerva Irodalmi és Nyomdai Műintézet Rt. nyomdája Cluj, Str. Baron L. Pop 5. — 5215